

Prognoza cen rynkowych podstawowych produktów rolno-żywnościowych

Tadeusz Plichta

Rynek zbóż

W Polsce, w 2015 r. powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi była wyższa od ubiegłorocznej. Warunki pogodowe nie były tak sprzyjające jak w 2014 roku, tak więc przewiduje się, że krajowe zbiory zbóż w 2015 roku (łącznie z kukurydzą, prosem i gryką) będą znacznie mniejsze od oczekiwań i mogą wynieść około 29 mln ton wobec 31,9 mln ton w 2014 roku. Ze względu na wzmożony eksport zbóż z Polski w sezonie 2014/2015 (któremu sprzyjała dobra jakość krajowego ziarna oraz konkurencyjne ceny), krajowe zapasy zbóż na początku bieżącego sezonu (2015/2016) są znacznie mniejsze niż przed rokiem, co przy spodziewanym większym zapotrzebowaniu na ziarno może spowodować ograniczenie eksportu. Ponadto do zmniejszenia wywozu zboża z kraju może przyczynić się duża konkurencja o tradycyjne rynki zbytu. Nieco większy niż w poprzednim sezonie może być import zbóż. Przewiduje się, że mniejsze zasoby zbóż w roku gospodarczym 2015/2016 będą wywierały presję

na wzrost cen. Wzrost ten będzie jednak hamowany dużą podażą ziarna na rynku światowym, jak również konkurencyjnymi cenami u naszych tradycyjnych dostawców (Czechy, Słowacja, Węgry).

Uwzględniając aktualną i przewidywaną sytuację popytowo-podażową oraz warunki sezonowe, zespół ekspertów, powołany przez Prezesa ARR, ocenił, że przeciętne ceny skupu pszenicy do grudnia 2015 roku mogą być zbliżone do cen sprzed roku, a żyta niższe. I tak:

pszenica ogółem	650 - 700 zł/t,
pszenica konsumpcyjna	660 - 730 zł/t,
żyto	490 - 520 zł/t.

Rynek wieprzowiny

Pomimo spadku cen żywca wieprzowego, relatywnie niskie ceny zbóż przyczyniły się do zwiększenia krajowego pogłowia trzody chlewnej. Na początku marca 2015 roku, w Polsce było 11,5 mln świń, o 3% więcej niż przed rokiem. Najbardziej (o niecałe 7%) wzrosła liczba warchlaków. Pogłowia prosiąt zwiększyło się o 4%, tuczników 1%. Do wzrostu pogłowia warchlaków i prosiąt przyczynił się

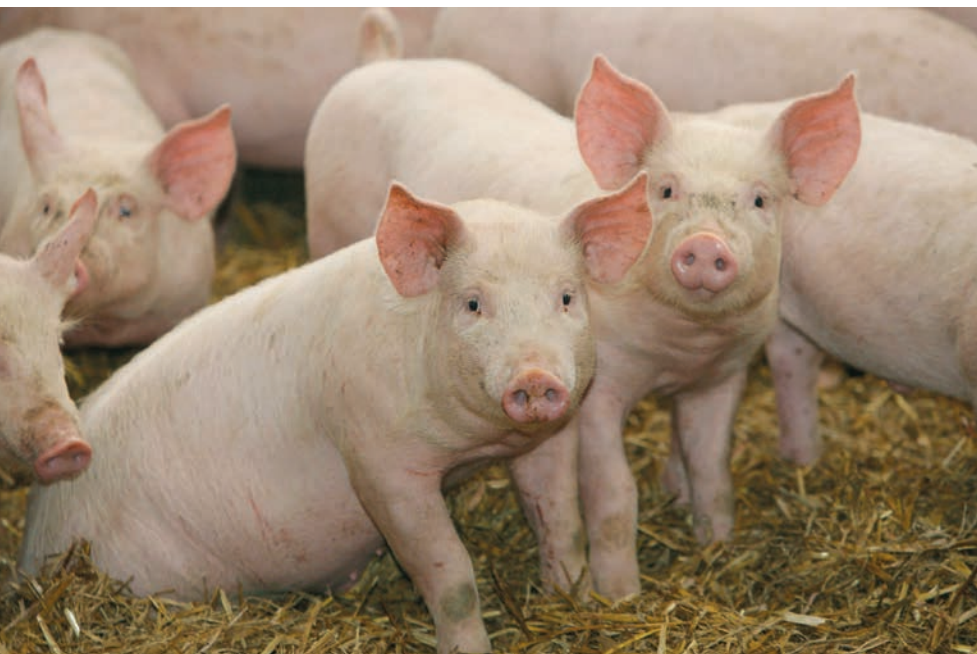
między innymi przywóz tych zwierząt do Polski. IERiGŻ-PIB ocenia, że na początku czerwca 2015 roku krajowe pogłowia trzody chlewnej mogło wynieść 12 mln sztuk, o 2% więcej niż przed rokiem.

W okresie styczeń - kwiecień 2015 roku ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (wg GUS) były o 5,9% niższe niż w tym samym okresie 2014 roku, podczas gdy ceny detaliczne mięsa drobiowego obniżyły się o 4,7%, wołowiny o 1,1%, a serów i twarogów o 3,7%.

Uwzględniając spadek cen detalicznych wieprzowiny, przewiduje się, że krajowe spożycie tego mięsa w 2015 roku wzrośnie do 41 kg na mieszkańca, z 39,9 kg na mieszkańca w 2014 roku oraz 35,5 kg w roku 2013.

W 2015 roku, w następstwie wzrostu wspólnotowej produkcji mięsa wieprzowego (około 0,3 mln ton) i eksportu netto produktów wieprzowych (około 0,1 mln ton w ekwiwalencie mięsa), podaż wieprzowiny w UE będzie większa niż w 2014 roku. W efekcie, w 2015 roku średnie unijne ceny mięsa wieprzowego (wg KE) będą niższe od notowanych rok wcześniej, w związku z tym, że po wstąpieniu Polski do UE wysokość krajowych cen trzody chlewnej uzależniona jest od unijnych cen wieprzowiny i relacji złotego do euro. We wrześniu 2015 r. przeciętna krajowa cena skupu żywca wieprzowego może być niższa niż przed rokiem, ale w grudniu 2015 r. prawdopodobnie będzie już wyższa od niskiej ceny z końca 2014 roku. I tak zespół ekspertów prognozuje do końca roku następujący poziom cen:

wrzesień	4,60 - 4,80 zł/kg,
grudzień	4,10 - 4,40 zł/kg.

Rynek wołowiny

Szacuje się, że w Polsce, w czerwcu 2015 r. pogłowie bydła, podobnie jak przed rokiem, mogło wynieść około 5,9 mln szt. Biorąc pod uwagę wzrostowe tendencje w pogłowie bydła rzeźnego, a także utrzymujące się tendencje spadku pogłowia krów, krajowa produkcja żywca wołowego w 2015 roku może być około 2% większa niż w 2014 roku i wynieść 825 tys. ton.

Z uwagi na ukierunkowanie polskiej produkcji wołowiny na eksport na rynek unijny, zmiany cen bydła w UE mają znaczący wpływ na poziom krajowych cen skupu. Przewiduje się, że unijne ceny w trzecim kwartale 2015 roku będą wyższe niż rok wcześniej, a w czwartym - zbliżone lub nieco niższe od cen ubiegłorocznych. W Polsce ceny mogą być wyższe niż przed rokiem w obu kwartałach 2015 roku z uwagi na niski poziom w 2014 roku oraz osłabienie złotego wobec euro.

Zdaniem zespołu ekspertów, krajowe ceny bydła (bez cieląt) w drugiej połowie 2015 roku, pomimo sezonowego spadku, mogą być około 5% wyższe od uzyskiwanych rok wcześniej. I tak ceny skupu żywca wołowego (bez cielęcogo) do końca 2015 r. mogą kształtować się na następującym poziomie:

bydło ogółem	5,90 - 6,30 zł/kg,
młode bydło	
rzeźne	6,10 - 6,50 zł/kg.

Rynek drobiu

W Polsce przewidywany jest dalszy dynamiczny wzrost produkcji drobiu. Wzrost ten stymulowany

będzie przede wszystkim rosnącym popytem eksportowym oraz relatywnie niskim poziomem cen pasz. Przewiduje się, że w 2015 roku produkcja żywca drobiowego w Polsce wzrośnie o 15%, do 2,9 mln ton.

W 2015 roku przewiduje się także wzrost eksportu drobiu o 15-17%. Determinantą wzrostu sprzedaży zagranicznej w 2015 roku będzie rosnąca konsumpcja drobiu na rynku unijnym, przewidywany wzrost popytu zagranicznego na drób z Unii Europejskiej, a także perspektywa rosnącej sprzedaży drobiu z Polski do krajów Afryki oraz państw Bliskiego i Dalekiego Wschodu. Równocześnie ocenia się, że import żywca, mięsa i przetworów drobiowych w 2015 roku będzie nieco mniejszy niż w 2014 roku.

Konsumpcja mięsa drobiowego w 2015 roku prawdopodobnie wzrośnie. Przewiduje się, że w bieżącym roku spożycie drobiu może osiągnąć 28 kg na mieszkańca wobec 27,4 kg w 2014 roku. Wolniejsze tempo wzrostu konsumpcji drobiu będzie uwarunkowane utrzymującym się spadkiem detalicznych cen mięsa wieprzowego oraz barierą popytu wynikającą z osiągniętego już wysokiego poziomu spożycia mięsa drobiowego.

W drugiej połowie 2015 roku ceny skupu kurcząt brojlerów mogą wykazywać lekką tendencję spadkową z uwagi na przewidywany duży wzrost produkcji mięsa drobiowego.

Biorąc pod uwagę wahania sezonowe, zespół ekspertów przewiduje następujące poziomy średnich krajowych cen skupu kurcząt brojlerów:

wrzesień	3,50 - 3,70 zł/kg,
grudzień	3,30 - 3,60 zł/kg.

Rynek mleka

W 2015 roku produkcja mleka ogółem może wrosnąć do 12,7 mld litrów, z 12,6 mld litrów w roku 2014. Tendencje wzrostowe notowane będą również w produkcji towarowej. W okresie pierwszych pięciu miesięcy 2015 roku do skupu dostarczono 4,3 mld litrów mleka, 0,2% więcej niż rok wcześniej. Z produkcji mleka prawdopodobnie wycofywać się będą mniejsze gospodarstwa. Jednocześnie przyspieszy się koncentracja pogłowia w dużych stadach, a także w rejonach kraju, które dysponują dobrymi warunkami przyrodniczymi, sprzyjającymi produkcji mleka (podlaskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie, kujawsko-pomorskie). Przewiduje się, że pogłowie krów ulegnie dalszemu zmniejszeniu. Spadek pogłowia będzie rekompensowany dalszym wzrostem młeczności.

Zespół ekspertów ocenia, że z uwagi na zwiększoną podaż surowca do skupu oraz utrzymanie rosyjskiego embarga, ceny mleka i jego przetworów do końca 2015 roku będą niższe niż rok wcześniej - we wrześniu o 9 - 13%, a w grudniu o 3 - 8%.

Uwzględniając wahania sezonowe, przewiduje się następujący poziom cen skupu mleka:

wrzesień	109 - 114 zł/hl,
grudzień	113 - 120 zł/hl.

Opracowano na podstawie publikacji ARR i IERIRW-PIB